

STORTINGET

Innst. 48 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Dokument 8:17 S (2025–2026)

**Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om
Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Margret
Hagerup og Aleksander Stokkebø om å la ansatte
med VTA-plass jobbe ut over pensjonsalder**

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at seniorer kan fortsette på VTA-tiltak ut over 67 år, dersom den enkelte arbeidstaker ønsker det.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen ba i brev av 23. oktober 2025 om statsrådens vurdering av forslaget. Statsrådens svarbrev av 10. november 2025 følger vedlagt.

Som ledd i komiteens behandling ble det åpnet for skriftlig innspill/høring. Komiteen har mottatt 11 skriftlige innspill.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Per Vidar Kjølmoen, Morten Sandanger, Agnes Nærland Viljugrein og Elise Waagen, fra Fremskrittspartiet, Alf Erik Andersen, Bjørnar Laabak, Morten Wold og Sebastian Saltrø Ytrevik, fra Høyre, Amalie Gunnufsen og Anna Molberg, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Marian Hussein, og fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, viser til Representantforslag 17 S (2025–2026) fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Margret Hagerup og Aleksander Stokkebø om å la ansatte med VTA-plass jobbe ut over pensjonsalder.

Komiteen har mottatt 11 skriftlige innspill.

Komiteen viser til at statlig tilskudd til varig tilrettelagt arbeid (VTA) i dag gis for deltakere som er mottakere av uføretrygd. Per dagens regelverk slutter en å motta uføretrygd ved 67 år og går istedenfor over på alderspensjon og har derfor ikke lenger rett til tilskudd til VTA. Det innebærer at det statlige tilskuddet, som er på 16 848 kroner for VTA i forhåndsgodkjent virksomhet i måneden, opphører. Kommunens plikt til å bidra med tilskudd, tilsvarende 25 pst. av det statlige tilskuddet, vil også opphøre. Komiteen understreker at det likevel fortsatt finnes mulighet for deltakere på VTA eller varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet (VTA-O) å få fortsette å delta i tiltaket dersom virksomheten eller kommunen er villig til å finansiere merkostnader ved tilrettelegging på egen hånd.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener arbeid er verdifullt for samfunnet og

for individet. VTA er viktig for å la alle bidra med den arbeidsevnen de har. Arbeid er verdifullt i seg selv for den enkelte, og arbeid gir mestring og tilhørighet.

Disse medlemmer støtter målet om full sysselsetting – at alle som kan jobbe, skal få muligheten til det. Disse medlemmer mener prinsipielt sett at det bør jobbes for at flest mulig får muligheten til å delta i det ordinære arbeidslivet ved blant annet å sørge for et godt tilrettelagt og inkluderende arbeidsliv. Enkelte personer vil likevel ikke kunne delta i det ordinære arbeidslivet og vil derfor trenge varig tilrettelegging i en skjermet bedrift.

Disse medlemmer mener at det er avgjørende at arbeidsrettede tiltak som tilbys, er i tråd med den enkelte brukers behov og forutsetninger. Hvem som faktisk har behov for VTA i skjermet sektor eller ordinær bedrift (VTA-O), og hvem som eventuelt heller bør delta i andre former for tiltak, vil alltid være kompliserte spørsmål som bør vurderes av kompetente fagfolk i velferdstatens førstelinje, ikke detaljstyres av lovgiver. Disse medlemmer er positive til at regjeringen følger opp opptrappingsplanen for VTA, og har foreslått 500 flere plasser i budsjettet for 2026. Så lenge det er større etterspørsel etter VTA-plasser enn det er tilbud, vil likevel en prioritering av et begrenset antall VTA-plasser gå på bekostning av andre grupper. Det eksisterer ikke i dag noen aldersgrense for varig tilrettelagt arbeid. Tilskudd til deltakelse i tiltaket gis likevel kun til personer med innvilget uføretrygd. Uføretrygd opphører automatisk ved fylte 67 år, da det erstattes med alderspensjon. Dersom virksomheten vil avtale med den ansatte at vedkommende fortsetter utover 67 år, er det altså adgang til dette, men det statlige tilskuddet, som i 2025 utgjør 16 848 kroner i måneden, opphører. Kommunene vil heller ikke lenger være forpliktet til å bidra med tilskudd, som ordinært utgjør minst 25 pst. av det statlige tilskuddet.

Disse medlemmer er veldig positive til at personer som deltar i VTA, ønsker å jobbe lenger. Enigheten om pensjonsforliket vil føre til at aldersgrensen for hvor lenge man mottar uføretrygd, gradvis vil øke. Dette vil bety at folk vil kunne motta tilskudd for å delta i VTA stadig lenger, i takt med at levealderen øker. Dette er i tråd med prinsippene som ligger til grunn for pensjonsforliket, nemlig at aldersgrensene for mottak av arbeidsrettede ytelser bør øke i takt med at levealder øker og dermed også at aldersgrensen for ubetinget rett til uttak av pensjon øker fra dagens grense på 67 år. Disse medlemmer mener derfor ikke det er behov for å vedta representantforslaget slik det ligger.

Disse medlemmer understreker likevel at det er meget positivt at virksomheter oppfordres til å beholde ansatte i varig tilrettelagt arbeid også etter at det statlige tilskuddet opphører. Denne gruppen kan ha erfaring og kompetanse som kan påvirke avveiningen mellom utgifter til tilrettelegging og inntekter fra den ansattes bidrag til virksomhetenes produksjon.

Disse medlemmer mener at man ikke har nok kunnskapsgrunnlag per i dag til å vite hva konsekvensen av forslaget vil si for de som venter i kø på å få VTA-plass, og at en ikke har kartlagt behovet for dette nok.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede behovet for og konsekvensen av å la deltakere på varig tilrettelagt arbeid (VTA) jobbe ut over 67 år og komme tilbake på eget måte.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er enig i forslaget fra Høyre, men mener det skal være kommunene som må gjøre den endelige vurderingen om en person som fyller 67 år skal kunne oppta en VTA-plass. Dette for å sikre at kommuner med ventelister skal kunne gjøre sine selvstendige vurderinger om hva som er best utnyttelse av kommunens VTA-plasser. Staten skal fortsatt dekke kostnaden på 75 pst. for de personer som kommunene velger kan stå i arbeid fra de er 67 år til de er 72 år. Disse medlemmer mener at målet skal være at alle skal ha rett til VTA-plass etter fylte 67 år, men det forutsetter at det bygges ut nok plasser.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at deltakere på tiltak i varig tilrettelagt arbeid (VTA) kan fortsette utover fylte 67 år, dersom den enkelte arbeidstaker ønsker det, og under forutsetning av at kommunen hvor deltaker har tiltaksplass, godkjenner dette.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er bred politisk enighet om at vi må stå lenger i arbeidslivet etter hvert som forventet levealder øker. Dette har vært en gjennomgående linje i pensjonspolitikken helt siden pensjonsreformen ble vedtatt i 2011. Disse medlemmer viser til at det i nyere tid er fjernet barrierer som tidligere hindret seniorer i å fortsette i arbeid. Plikten til å fratre ved særaldersgrense er opphevet, aldersgrensen for stillingsvernet i privat sektor er økt til 72 år, og Høyre fikk i pensjonsforliket på Stortinget i 2024 gjennomslag for at det samme også skal gjelde i staten.

Disse medlemmer mener at en slik villet politikk om å få flere til å stå lenger i arbeid også bør omfatte personer i VTA-tiltak. Seniorer med VTA-plass som selv ønsker det, bør få anledning til å fortsette i tiltaket i tråd med aldersgrenser i arbeidslivet.

Disse medlemmer forstår innvendingen om at en åpning for seniorer over 67 år kan skape press på antallet tilgjengelige VTA-plasser for yngre brukere. Dette burde imidlertid ikke være et problem dersom Stortingets flertallsvedtak om å trappe opp med 1 000 nye plasser årlig faktisk blir fulgt opp av regjeringen Støre. Dis-

se medlemmer viser til at regjeringen Støre i statsbudsjettet kun foreslår finansiering av 500 nye VTA-plasser, til tross for Stortingets klare vedtak om at antallet skal økes med 1 000 plasser i året fra og med statsbudsjettet for 2026.

Disse medlemmer viser videre til at det i forbindelse med behandling av representantforslaget har kommet inn 11 høringsinnspill fra ulike instanser som alle stiller seg positive til forslaget.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at seniorer kan fortsette på tiltak i varig tilrettelagt arbeid (VTA) ut over 67 år og i tråd med aldersgrenser i arbeidslivet, dersom den enkelte arbeidstaker ønsker det.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at ansatte i VTA-bedrifter får utvide rettigheter i tråd med levealderjusteringen som andre arbeidstakere. Dette medlem mener at ansatte i VTA derfor bør ha flere rettigheter, og at det mest prekære er å fjerne inntektskravet for personer i denne gruppen. Dette medlem viser til at det vil sørge for en økt inntektssikkerhet for de ansatte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstrepartifremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre de nødvendige lovendringer for å fjerne inntektskravet for sykepenger for brukere av varig tilrettelagt arbeid (VTA), og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2026, der det settes av penger til 500 VTA-plasser, i tillegg til de 500 regjeringen har foreslått. Dette medlem mener at det viktigste nå er å dekke behovet for tilstrekkelig antall VTA-plasser. Dette medlem mener at forslaget om å kunne jobbe i en VTA-bedrift utover 67 år er et godt forslag, men vil gjerne undersøke hvor mange som faktisk ønsker det, og om det kan føre til at yngre mennesker med behov for varig tilrettelegging ikke får tiltaksplass i det hele tatt. Dette medlem viser til vedtak fattet av Stortinget om at det skal opprettes minst 1 000 VTA-plasser i året. Dette medlem er skuffet over at regjeringen ikke har fulgt opp vedtaket og bare har foreslått 500 plasser.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utrede behovet for og konsekvensen av å la deltakere på varig tilrettelagt arbeid (VTA) jobbe ut over 67 år og komme tilbake på egnet måte.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gjøre de nødvendige lovendringer for å fjerne inntektskravet for sykepenger for brukere av plasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA), og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre at deltakere på tiltak i varig tilrettelagt arbeid (VTA) kan fortsette utover fylte 67 år, dersom den enkelte arbeidstaker ønsker det, og under forutsetning av at kommunen hvor deltaker har tiltaksplass, godkjenner dette.

Forslag fra Høyre:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sikre at seniorer kan fortsette på tiltak i varig tilrettelagt arbeid (VTA) ut over 67 år og i tråd med aldersgrenser i arbeidslivet, dersom den enkelte arbeidstaker ønsker det.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:17 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Margret Hagerup og Aleksander Stokkebø om å la ansatte med VTA-plass jobbe ut over pensjonsalder – vedtas ikke.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 2. desember 2025

Marian Hussein

leder

Morten Sandanger

ordfører

**DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT**

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/3841-

Dato
10. november 2025

Representantforslag 17 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Amalie Gunnufsen, Margret Hagerup og Aleksander Stokkebø om å la ansatte med VTA-plass jobbe ut over pensjonsalder (Dokument 8:17 S (2025-2026))

Jeg viser til brev fra Arbeids- og sosialkomiteen av 23.10.25. Jeg er bedt om å vurdere representantforslag 17 S (2025-2026) fra representantene Molberg, Gunnufsen, Hagerup og Stokkebø. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at seniorer kan fortsette på VTA-tiltak ut over 67 år, dersom den enkelte arbeidstaker ønsker det.»

Vurdering

Mitt utgangspunkt er at regjeringens ambisjon om å øke andelen eldre i jobb bør gjelde alle og at det i prinsippet ikke bør være forskjell mellom arbeidstakere i VTA og ordinære arbeidstakere når det gjelder muligheten til å fortsette i arbeid etter fylte 67 år. Jeg er derfor positiv til å se nærmere på problemstillingen.

Forskrift om arbeidsmarkedstiltak stiller som vilkår for å delta i varig tilrettelagt arbeid (VTA) at man er uføretrygdet eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd. Etter folketrygdloven er det et vilkår for å motta uføretrygd at den trygdede er mellom 18 og 67 år. Etter fylte 67 år vil den det gjelder ha krav på alderspensjon, men ikke uføretrygd. Det følger av dette at tilskuddet Arbeids- og velferdsetaten gir til arbeidsgiver stoppes når deltakeren fyller 67 år. I de fleste tilfeller vil det innebære at avtalen mellom arbeidsgiver og deltaker sies opp.

I pensjonsforliket er det enighet om gradvis økning av pensjonsalder i takt med forventet

levealder. Forliket innebærer at aldersgrensen for når uføre går over til å motta alderspensjon gradvis skal øke. Det vil også bety en høyere aldersgrense for å delta i VTA.

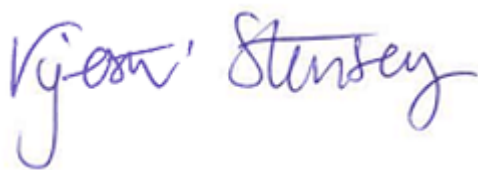
Jeg tolker imidlertid representantforslaget som at VTA-deltakere som blir alderspensjonister, og ikke lenger er uføretrygdete, skal kunne fortsette i tiltaket. En eventuell endring i tråd med forslaget vil kreve en forskriftsendring. Forslaget må også sendes på høring. Før jeg går videre med saken, ønsker jeg å høre hva bransjeorganisasjonene i Arbeid, Arbeid & Inkludering i NHO og Samfunnsbedriftene og relevante arbeidstakerorganisasjoner mener om saken. Jeg vil derfor innkalle disse til et møte.

Samtidig vil jeg understreke at VTA fortsatt skal være et tiltak for personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne og at formålet er arbeid som bidrar til å utvikle ressurser hos tiltaksdeltakeren. Uføretrygd gir en god og tydelig avgrensning i dag. Vi bør unngå at en ev. regelendring over tid skaper press for at andre grupper skal kunne delta i VTA.

Regjeringen har styrket VTA med om lag 500 nye plasser årlig, som ledd i regjeringens opptrappingsplan for VTA. Tilbakemeldinger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet er at det vil være administrativt krevende å øke antall plasser raskere enn det som er lagt til grunn i opptrappingsplanen.

Med en gitt ramme for tiltaket i kraft av Stortingets bevilgning, vil en åpning for VTA-deltakere over 67 år i noen grad gjøre det vanskeligere for uføretrygdete under 67 år å få plass i VTA. Det er vanskelig å anslå hvor stor fortrengningseffekten vil bli. Tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet viser at antall 66-åringer i VTA er rundt 100 personer, og at om lag 80 pst. av disse deltar i VTA i forhåndsgodkjent virksomhet og 20 pst. i VTA i ordinær virksomhet. Departementet har imidlertid ikke grunnlag for å anslå hvor mange som ev. vil velge å fortsette i VTA etter fylte 67 år eller hvor lenge de vil stå i tiltaket etter dette.

Med hilsen

Kjersti Stenseng

